

Andakter

För en vecka, tolfte veckan.
från initiativet ”Dagligt Bröd” :- dagligtbrod.com

Måndagens morgon.

Psalm

Psalm 258:4-7 ”O väldiga tro, som slår över djupen din svindlande bro”

Bön

Ack, Herre Jesus, hör min röst, gör dig ett tempel i mitt bröst. Uti mitt hjärta bliv och bo, så har jag tröst och evig ro. *Amen.*

Bibelläsning – Markusevangeliet 8:11-13

Fariseerna kom ut och började diskutera med honom. För att sätta honom på prov bad de honom om ett tecken från himlen. Jesus suckade djupt och sade: ”Varför vill detta släkte ha ett tecken? Sannerligen om detta släkte skall få något tecken.” Så lämnade han dem och steg i båten igen och for över till andra sidan sjön.

Betraktelse

Jesus svarar i två steg på fariseernas begäran om ett bekräftande tecken från himlen på att det han säger är från Gud och alltså sant. Först suckar han djupt ”i sin ande”, dvs. tyst för sig själv. Sedan ger han frågarna sitt svar, med stort eftertryck: ”Amen, jag säger er: detta släkte ska absolut inte ges ett tecken”. Eller med andra ord: Sådana under gör jag inte!

Varför inte? Vore det något fel om Jesus då och då hade underlättat för folk med trossvårigheter (Tomas tvivlaren, typ) att begripa att han var sänd från Gud, genom att göra något som bara Gud kan. Sedan hade de kunnat fortsätta därifrån, liksom ... Måste det vara så svårt att tro? Kunde inte Guds Son hjälpa folk på traven lite med två, tre obestridliga mirakler?

Men det är som att fråga om när Jesus frestas i öknen (beskrivna i Matt. 4 och Luk. 4): kunde inte Jesus ha stoppat till mun på Frestaren genom att

göra stenar till bröd och så visat att han verkligen är Guds Son? Längre fram i livet frambringar Jesus vid två tillfällen bröd åt tusentals människor, så det kan väl inte vara något ont i själva handlingen att göra bröd av (nästan) inget – det skulle ju bl.a. lösa brödfrågan på jorden för alltid? Nej, det är inget ont i det (även om det är människornas egen uppgift att lösa matfrågan för jordens befolkning). Men för Jesus att gå med på att bekräfta eller legitimera sig själv genom mirakel vore att öppna för, eller t.o.m. att delta i frågarens snärjande tvivel på att Gud sagt ”du är min älskade son” till Jesus då han döptes. Det finns bara ett sätt för honom att visa vem han nu är: att göra Guds vilja och inget annat än den. Om Gud vill att han ska göra bröd, då gör han det, annars inte – helt oavsett PR-värdet.

Att vilja ha ett "tecken", dvs. ett Guds under, som en osviklig bekräftelse på att Jesus verkligen är sänd av Gud är egentligen ett krav på att man ska slippa det jobbiga med att tro. Jesus är på något sätt skyldig att bevisa sig för oss frågare och tvivlare. Och då blir det vi som gör oss till domare över vad Gud sagt, istället för att acceptera att han är den som skapar verkligheten och därför dömer oss.

Detta är ingen ovanlig attityd i det allmänna tvivel som råder i vår kultur: Gud ska liksom vara skyldig att ställa garantier (som vi bestämmer), så att vi inte löper den minsta risk att ha trott fel. Att tro ska inte kosta oss något, det är Gud som måste bevisa sig rätt och god – inte vi. Ska vi gå med på att vår tro sätts på prov, då ska det vara ett prov där vi har fått se facit hela tiden och egentligen inte kan bli annat än godkända från början.

Egentligen är det inte fråga om någon tro alls om man säger: låt oss se bevisen, så ska vi tro; vill man inte tro på Gud, finns det alltid motargument och tusen krumbukter att ta till för att slippa göra det. Fler under gör ingen skillnad; även fariseerna hade ju med egna ögon flera gånger sett Jesus göra under, men inte velat tro ändå. I själva verket är det så att först den som tror kan se. Hen ser och förstår vad Gud gör, medan den som inte vill tro, inte heller kan se. Så det programmatiska, sammanbitna tvivlet kan bara få ett svar av Jesus: kom närmare, tro på mig, så ska ni få se – även undren.

Förbön

Tack, Herre, för ännu en ny dag, och tack för trons liv med dig. Hjälp mig den här dagen att komma dig närmre, hjälp mig att tro så att jag ser dig allt klarare. Bevara mig den här dagen från tvivel och från att sätta dig på prov. Bär mig och led mig, den här dagen och varje dag.

I början av denna dag och denna vecka ber vi åter om din närvaro och ditt förbarmande i och över det som nu sker: i världen, i Sverige, i vår närhet och inom oss. Tack att du ser och redan är i det som sker, tack att du inte är långt borta från någon enda av oss. Vi ber om synliga ingripanden från dig, för världens skull och för ditt rikes och din barmhärtighets skull. I Jesu namn. *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen.*

Välsignelse

Nåd och frid från Gud, vår fader, och herren Jesus Kristus. (Gal 1:3)

Bengt Holmberg

Måndagens kväll.

Psalm 726 - "Vilket stort mysterium"

Bön

Ack, Herre Jesus, hör min röst, gör dig ett tempel i mitt bröst. Uti mitt hjärta bliv och bo, så har jag tröst och evig ro. *Amen.*

Bibelläsning – Markusevangeliet

Lärjungarna hade glömt att ta med bröd; ett enda bröd hade de med sig i båten. Jesus varnade dem: "Se noga upp med både fariseernas och

Herodes surdeg!” Men de sade till varandra att de ju inte hade bröd med sig. Han märkte det och frågade: ”Varför säger ni att ni inte har bröd? Har ni ännu inte fattat och förstått någonting? Är ni så förstockade? Kan ni inte se fast ni har ögon och inte höra fast ni har öron? Har ni glömt hur jag bröt de fem bröden åt de fem tusen? Hur många korgar plockade ni då fulla med rester?” – ”Tolv”, svarade de. ”Och efter de sju bröden till de fyra tusen, hur många korgar fulla med rester fick ni då?” – ”Sju”, svarade de. Han sade: ”Förstår ni fortfarande ingenting?”

Betraktelse

För att förstå denna text med Jesu åtta (!) frågor i en följd, bör man kanske läsa dem högt för sig själv, med stigande eftertryck och högre ton för varje fråga. Då *hör* man också, att Jesus var arg när han ställde dem. Den här gången hade hans lärjungars tråskallighet passerat gränsen för det uthärdliga! Jesus använde en bild – surdegen – för att varna för två sinsemellan helt olika grupper i samtiden, vars produkter man skulle akta sig för. En lärjunges självklara plikt är att vara vaken och smart, men som deras goddag-yxskaft-svar visar, så är dom här killarna ingetdera! För det första hade de inte ens hört vad han egentligen sa, utan fantiserade fritt från det sista ordet i hans varning. Som tröga skolpojkar som inte orkar anstränga sina sömniga intellekt med vad läraren just sa, associerar lärjungarna till första bästa sak som har något med surdeg att göra (efter litet internt mumlande: vaddå 'surdeg'? Bröd? Jaha, han är kanske irriterad för att vi bara fick med oss ett bröd att äta i dag ...).

För det andra visar deras dumma svar att de totalt glömt att brödfrågan inte är något problem för honom som nyligen två gånger bespizat horder av människor med uppenbart otillräcklig brödmängd att utgå från. Så Jesu tålamod brast. Skuren av frågor viner kring öronen på dom, och dom får höra att de begriper lika mycket som en trästock, att dom är båda blinda och döva, och definitivt inte lärt sig något av att vara med Jesus dag efter dag i månader.

Så Jesus kunde bli arg på människor, t.o.m. på sin trognaste följare? Ja, uppenbarligen, och det beror på att bristande förståelse oftast har mer att göra med brist på uppmärksamhet än brist på intelligens. Betecknande nog

har vi i svenska språket uttrycket ”slå dövörat till” som term för att inte vilja höra det någon annan säger. Men en lärjunge som inte vill höra vad Mästaren säger är en levande självmotsägelse och naturligtvis snart en som inte heller gör det Han vill; jfr Matt. 7: 24–27 om att höra och göra.

Vad var det Jesus ville med sin varning då? Vad gjorde fariseerna och Galileens furste Herodes Antipas & Co fel i? Först det här med ”surdeg” – ett stycke jäst deg som ”syrar”, dvs. får hela den nya degen att jäsa innan brödet gräddas i ugnen. I Bibeln är det oftast en bild för det onda i människan, något som i längden genomsyrar och smittar av sig i hela hennes liv och beteende. Inför varje påskfirande i Israel skulle man rensa ut varenda rest och smula av jäst bröd i huset, som en sinnebild för att man skulle rensa bort allt ont inför festen då man ska möta Gud; Paulus använder bilden i 1 Kor. 5:7–8, även till icke-judiska kristna.

Fariseernas surdeg var deras allvarliga men fromlande rättfärdighet, formad efter egen nytta och inte efter Guds verkliga vilja. Den andra, motsatta gruppens surdeg är den världsliga, njutningslystna och religiöst likgiltiga överklassen i landet, som flockades vid profetmördaren Herodes lilla hov i Tiberias. Båda är andligt destruktiva livshållningar, även om de världsliga synderna är lättare att se och omvända sig ifrån än den ’andliga’ falskheten.

För en lärjunge gäller det att finna och gå den smala vägen. För att göra det är det livsviktigt att höra det Mästaren Jesus säger i ord och handling, att ta både hans varningar och hans uppmuntran på allvar.

Förbön

Tack, käre himmelske Far, för att du följer och leder ditt folk och dina barn och därmed också mig varje dag, och för att du har gjort det också den här dagen. Tack för livet, och för livet med dig. Kom till mig och var mig nära, så att jag riktar hela mitt hjärta, hela min själ och all min uppmärksamhet mot dig och det du ger och säger Led mig så att jag lever ett liv som är efter din heliga vilja och som är gott för mig, och påminn mig om att du och din nåd är grunden för mitt liv.

Käre far, inför denna natt överlämnar jag till dig all oro, all rädsla och all ångest, och alla som människor som lever i detta just nu. Herre, bär oss

och allt det där, så att vi inte behöver bära det själva. Herre, tack att du ser och att du vet, och för att du aldrig är långt borta från någon enda av oss. Var hos dem denna natt, kom till dem som ropar efter dig denna natt, visa dig för dem som söker dig denna natt, du som har det och är den som vi behöver. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre, *Amen*.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Må han som är fridens herre skänka er sin frid, alltid och på alla sätt. Herren är med er alla. (2 Thess 3:16)

Bengt Holmberg

Tisdagens morgon.

Psalm 563 - ”Se på himlens många fåglar”

Bön

Himmelske Fader, också den här dagen behöver jag och vill jag höra dig tala. Därför ber jag dig nu: Gör mig stilla så att jag i tystanden kan höra din röst och de ord du har tänkt för mig. I Jesu namn. *Amen*.

Bibelläsning – Markusevangeliet 8:22-26

Då de kom till Betsaida förde man fram en blind och bad Jesus röra vid honom. Han tog den blinde vid handen och ledde honom ut ur byn. Sedan spottade han på hans ögon, lade sina händer på honom och frågade: ”Ser du något?” Mannen öppnade ögonen och sade: ”Jag ser människorna: de liknar träd, men de går omkring.” En gång till lade han sina händer på mannens ögon, och nu kunde han se riktigt och var botad

och såg allting tydligt. Jesus skickade hem honom med orden: ”Gå inte ens in i byn!”

Betraktelse

Vår vandring genom Markus evangelium fortsätter, och också denna morgon möter vi en beskrivning av hur Jesus helar en människa, som går utöver det vanliga. Denna episod påminner lite grann om det avsnitt vi läste för några dagar sedan, när Jesus helar en man som var döv och hade svårt för att tala (se Mark 7:31-37). Där såg vi hur det som Jesus gjorde då (stack fingrarna i mannens öron, rörde vid hans tunga, med mera) kan ha varit ett sätt för att Jesus genom något slags teckenspråk förklara för mannen vad som skulle hända med honom – ett mycket sympatiskt tilltag.

I textavsnittet vi läser denna morgon, kan vi ana samma omsorg från Jesu sida. Han tar den blinde mannen vid handen och leder honom ut ur byn, talar med honom, och helar hans blindhet. Vi kan notera att detta är den första blinda person som Jesus helar, samt att helandet sker *gradvis*, vilket är en påminnelse till oss: när Gud griper in i världen med sin helande verksamhet i den här tiden, så kan också det ske *gradvis*. Det behöver vi ibland påminna oss om, när vi ber Gud om helande för andras och egen del. Gud helar, också idag, och ibland sker det *gradvis*.

Det ligger också en djup symbolik i detta att Jesus ger syn till den som är blind. Vi kan med fördel uppfatta mannen i texten som en symbol för vad Jesus vill göra med alla människor, dig och mig inkluderade. Jesus vill nämligen ta alla människor vid handen, leda oss en bit bort för att få vara bara med oss, och hela vår syn så att vi ser *mer och mer*. Ser inte bara honom och det han har gjort och gör för oss, utan också Guds närvaro och verksamhet i världen, de uppgifter han kallar oss att utföra, och de människor han kallar oss att älska, betjäna och leda till honom.

Det är intressant att mannen svarar att *Jag ser människorna*, även om de först såg ut som vandrande träd, innan mannens syn blev fullt fungerande. Han såg människorna, och han såg Jesus som stod mitt framför honom. Det är också målet för Jesus när han arbetar på vår förmåga att se: att se både honom, och alla de människor som ännu inte har letts fram till honom. Och

det arbetet vill han utföra också den här dagen. Och precis som den blinde mannen blev ledd fram till Jesus av andra, så kallar han också oss att leda andra fram till honom, också det, den här dagen.

Förbön

Käre himmelske Fader, tack för den här dagen och för varje ny dag. Den här dagen ber jag dig: hela min inre syn, så att jag ser din närvaro och allt det du gör, och så att jag ser de uppgifter du kallar mig att utföra och de människor som du har sänt i min väg. Arbeta också på mina övriga sinnen, så att jag ser mer av dig och ditt rike, den här dagen.

Också den här dagen ber vi att du förbarmar dig och griper in i världen. Låt fler människor få komma till klarhet med vem du är, vad du har gjort och vad du kan göra. Visa mer av dig för alla som ber om det. Kom med kraft och hälsa till de försvagade och sjuka. Kom med vishet och barmhärtighet till världens ledare, och med din nåd och frid till hela din skapelse. I Jesu namn, *Amen*.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Nåd, barmhärtighet och frid från Gud fadern och från Jesus Kristus, Faderns son, skall vara med oss i sanning och kärlek. (2 Joh v. 3)

Tisdagens kväll.

Psalm 234 - ”O salighet, O gåtfullhet”

Bön

Gode och underbare Gud, möt mig nu, när jag nalkas dig, kom med den stillhet som är av dig. Kom med ditt ljus, kom med din sanning. *Amen*.

Bibelläsning – Markusevangeliet 8:27-30

Sedan gick Jesus och hans lärjungar bort till byarna kring Caesarea Filippi. På vägen frågade han dem: ”Vem säger människorna att jag är?” De svarade: ”Johannes döparen, men somliga säger Elia, andra att du är någon av profeterna.” Då frågade han dem: ”Och ni, vem säger ni att jag är?” Petrus svarade: ”Du är Messias.” Men han förbjöd dem strängt att tala med någon om honom.

Betraktelse

Markusvandringen fortsätter, och i och med de versar som vi läser denna kväll, märker vi att Markus evangelium nu fortsätter in på ett lite annat spår än tidigare. De beskrivningar av hur Jesus helar människor, som vi har mött många gånger hittills på vår vandring, blir nu ovanligare än vad de hittills har varit. Däremot kommer vi framöver att stöta på många avsnitt där Jesus istället undervisar och talar på olika sätt: om Guds rike, om vad det innebär att vara lärjunge, och, inte minst, vad som är Jesu huvudsakliga uppgift: att i människors ställe lida och dö på korset.

De båda frågor som Jesus ställer i avsnittet den här kvällen är intressanta, också för oss. Jesus börjar med att fråga *Vem säger människorna att jag är?* Och av det svar som lärjungarna ger förstår vi att det fanns många uppfattningar om Jesus redan på den tiden, precis som det gör det idag. Skulle vi fråga människorna idag vem de säger att Jesus är, skulle vi säkert få de mest skiftande svar.

Men den riktigt intressanta frågan för oss att svara på och fundera över, är den andra frågan som Jesus ställer till lärjungarna i dagens text: *Och ni, vem säger ni att jag är?* Jesus ställer den frågan också till dig och mig, och vill och längtar efter att vi ska svara som Petrus: *Du är Messias*. Jesus längtar efter att alla människor ska ge honom det svaret. Och det är gott för oss som kanske redan har sagt detta många gånger till honom, att få säga det igen och igen. Att igen och igen påminna sig om att Gud har fått en plats i livet och i hjärtat, är ljuvligt för Gud att få höra, och gott för oss att göra, också den här dagen.

Förbön

Tack, käre Herre, för också den här dagen. Tack att du ledde mig och var mig nära, efter ditt löfte. Hjälp mig att upptäcka det alltmer, visa för mig alltmer vem du är, och vem jag är i dig.

Herre, vi ber denna kväll om din frid och ro. Din frid och ro för oss själva och för de människor som finns i vår närhet. Din frid och ro överallt där det finns oro: runt omkring oss, i vårt land, och över hela världen. Kom med vishet till de styrande, helande till de sjuka, kraft till de vårdande, förbarmande till de ropande. Genom Jesus Kristus, din Son och vår Herre. *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen.*

Välsignelse

Nåd från vår herre Jesus Kristus, kärlek från Gud och gemenskap från den heliga Anden åt er alla. (2 Kor 13:13)

Onsdagens morgon.

Psalm 442 - ”Han gick den svåra vägen”

Bön

”Herre, du min herde i liv och död, stilla mina sinnen och min själ när jag nu närmar mig dig. Möt mig också den här dagen och den här stunden med din närvaro och ditt tilltal. I Jesu namn. *Amen.*

Bibelläsning – Markusevangeliet 8:31-33

Därefter började han undervisa dem och sade att Människosonen måste lida mycket och bli förkastad av de äldste och översteprästererna och de skriftlärda och bli dödad och uppstå efter tre dagar. Detta sade han helt

öppet. Petrus drog honom då åt sidan och började förebrå honom. Men han vände sig om, och när han såg lärjungarna tillrättavisade han Petrus: ”Håll dig på din plats, Satan. Dina tankar är inte Guds, utan människors.”

Betraktelse

Vår vandring genom Markus evangelium fortsätter, och som vi konstaterade redan igår, så har berättelsen nu tagit en ny vändning, där de många beskrivningarna av hur Jesus helar blivit mindre vanliga än vad vi blivit vana vid, medan avsnitt där Jesus istället talar och undervisar om olika saker nu blir desto vanligare.

En av dessa saker som Jesus från och med nu börjar tala om, är den väg som han själv måste vandra, och Jesus beskriver också detta mycket målande i det korta textavsnitt som vi möter denna morgon: *Människosonen måste lida mycket och bli förkastad av de äldste och översteprästerna och de skriftlärda och bli dödad och uppstå efter tre dagar.*

Markus beskriver också: *Detta sade han helt öppet.* Jesus, som tidigare vid ett flertal tillfällen uppmanat människor att *inte* berätta om de helanden och under som han utfört, talar nu helt öppet om den väg som är utstakad för honom, om det som är Jesu, sonens, första, största och viktigaste uppgift: Att gå den väg som innebär lidande och död för honom själv, men som innebär försoning och frid med Gud för varje människa som sätter sin tilltro och sitt hopp till just det som Jesus gjort.

Det gäller alla människor, alldeles oavsett historia, meriter eller andra förutsättningar, och det gäller därför också dig och mig. Jesus talar om detta helt öppet, för han vill att det ska bli känt. Det påminner oss om någonting viktigt: det viktigaste Jesus gör, det är att ge sitt liv för oss. Detta är den kristna trons absoluta kärna: att han har dött för oss, för att vi ska kunna leva för honom. Denna kärna är inte lätt att förstå, det ser vi av Petrus reaktion i texten. Men det är viktigt att ta denna kärna till och lita på att den gäller också en själv – det visar Jesus svar. Och detta är lika viktigt, också den här dagen.

Förbön

Tack, Käre Herre, för den här nya dagen, och för varje ny dag som du ger. Jag ber dig den här dagen att du påminner mig om vad kärnan i

trons relation med dig. Hjälp mig att allt bättre se och förstå att din Son har gett sitt liv för mig. Och hjälp mig genom din helige Ande att allt innerligare leva för dig och för honom.

Vi ber den här dagen också om din ledning och ditt beskydd. Vi ber om det för hela din värld, för vår del av den, för våra sammanhang, för våra närmaste och för oss själva. Kom du och präglade dem alla, på ett nytt och djupare sätt än förr. Låt din välsignelse, din frid och din glädje präglade din skapelse mer och på ett djupare sätt än förut, och visa mig hur jag kan vara med i arbetet för detta. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre, *Amen*.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Nåd från herren Jesus åt alla. (Upp 22:21)

Onsdagens kväll.

Psalm 279 - ”Lev för Jesus, intet annat”

Bön

Käre himmelske Fader, kom till mig och gör mig stilla, så att jag kan ta emot det som du vill ge just nu. Öppna mitt hjärtas öra för dina ljuvliga ord. Undervisa mig om din vägar. *Amen*.

Bibelläsning – Markusevangeliet 8:34-9:1

Sedan kallade han till sig både lärjungarna och folket och sade: ”Om någon vill gå i mina spår måste han förneka sig själv och ta sitt kors och följa mig. Ty den som vill rädda sitt liv skall mista det, men den som mister sitt liv för min och evangeliets skull, han skall rädda det. Vad hjälper det en människa

att vinna hela världen om hon får betala med sitt liv? Med vad skall hon köpa tillbaka sitt liv? Den som skäms för mig och mina ord i detta trolösa och syndiga släkte, honom skall också Människosonen skämmas för när han kommer i sin faders härlighet med de heliga änglarna.” Och han sade: ”Sannerligen, några av dem som står här skall inte möta döden förrän de har sett Guds rike komma med makt.”

Betraktelse

Vår vandring genom Markus fortsätter, och sedan några avsnitt tillbaka, har Markus berättelse om Jesu liv och gärning slagit in på ett annat spår än tidigare: beskrivningarna av hur Jesus helar människor och drev ut demoner, som är mycket vanliga i första halvan av Markusevangeliet, får från och med nu stå tillbaka till förmån för ett annat spår: Jesu undervisning om Guds rike, om den väg han själv skall gå, och om vad det innebär att vara en lärjunge till honom.

Och det är precis detta sistnämnda, vad det innebär att följa Jesus, som är ämnet för det som Jesus säger i de versar vi läser denna morgon. I dessa versar finns några på samma gång underbara och utmanande beskrivningar från Jesus till den som försöker leva som en lärjunge till honom.

Om någon till gå i mina spår måste han förneka sig själv och ta sitt kors och följa mig. Ty den som vill rädda sitt liv skall mista det, men den som mister sitt liv för min och evangeliets skull, han skall rädda det. Här beskriver Jesus en verklighet som är mycket påtaglig för miljoner kristna runt om i världen – att tron på honom innebär en påtaglig risk, som kan innebära till och med döden. Dessa många människor behöver vi försöka bära i bön och genom hjälp på andra sätt. Men också för oss i Sverige, som inte lever nära detta på samma sätt, kan dessa ord tala. I det som Jesus säger här finns nämligen något som kan vara mycket gott också för oss att höra: en påminnelse om att kristen tro innebär nytt liv och en möjlighet till att få bryta upp från gamla sammanhang. Det är något gott om vi uppfattar detta för vad de är: en *möjlighet*, ett *erbjudande*, om befrielse och nytt liv.

Sedan säger Jesus: *Vad hjälper det en människa att vinna hela världen om hon får betala med sitt liv? Med vad skall hon köpa tillbaka sitt liv?* Också här finns

en mycket god påminnelse till oss som försöker leva som Jesu lärjungar i den här tiden: poängen med livet och med livet med Kristus är inte att vinna hela världen och att ha allt. Poängen med livet och med livet med Kristus är att istället vinna och ha honom i sitt hjärta som har *köpt tillbaka* vårt liv genom sin död på korset. Jesus uttrycker detta med lite andra ord på ett annat ställe: ”Sök först hans rike och hans rättfärdighet, så skall ni få allt det andra också” (Matt 6:33). Det sökandet, som leder till glädje och frihet från den skam som Jesus talar om i dagens läsning, och som leder till att vi upptäcker att Guds rike redan är här med makt, kan vi hängivet ägna oss åt, redan den här dagen.

Förbön

Så tackar jag dig Herre, också för den dag som nu går mot sitt slut. Tack för alla de gåvor du gav under denna dag, och tack för att du lät mig upptäcka vissa av dem. Jag ber dig: ge mig en skarpare blick för din närvaro och dina gåvor. Hjälp mig att först söka ditt rike och din rättfärdighet, i förtröstan på att du förser mig med också allt det andra.

Herre, också den här kvällen ber jag om din vägledning och ditt beskydd. Förbarma dig över din skapelse och allt som är i den. Vägled världens ledare och länder, vägled din kyrka och ditt folk. Kom med mer av din fred och frid in i världen, in i den här stunden, och in i varje människas inre, du som är god och trofast. Genom Jesus Kristus, vår Herre. *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen.*

Välsignelse

Nåd och frid från honom som är och som var och som kommer. (Upp 1:4)

Torsdagens morgon.

Psalm 166 - ”Sorlet har dött från väg och dammigt vimmel”

Bön

Ack, Herre Jesus, hör min röst, gör dig ett tempel i mitt bröst. Uti mitt hjärta bliv och bo, så har jag tröst och evig ro. *Amen.*

Bibelläsning – Markusevangeliet 9:2-13

Sex dagar senare tog Jesus med sig Petrus, Jakob och Johannes och gick med dem upp på ett högt berg, där de var ensamma. Där förvandlades han inför dem: hans kläder blev skinande vita, så vita som ingen blekning i världen kan göra några kläder. Och de såg både Mose och Elia som stod och talade med Jesus. Då sade Petrus till Jesus: ”Rabbi, det är bra att vi är med. Låt oss göra tre hyddor, en för dig, en för Mose och en för Elia.” Han visste inte vad han skulle säga, de var alldeles skräckslagna. Då kom ett moln och sänkte sig över dem, och en röst hördes ur molnet: ”Detta är min älskade son. Lyssna till honom.” Och plötsligt, när de såg sig om, kunde de inte se någon annan där än Jesus. När de gick ner från berget förbjöd han dem att berätta för någon vad de hade sett, innan Människosonen hade uppstått från de döda. De fäste sig vid orden och undrade sinsemellan vad som menades med att uppstå från de döda. Och de frågade honom: ”Varför säger de skriftlärda att Elia först måste komma?” Han svarade: ”Visst kommer Elia först och återställer allt. Men varför står det då skrivet att Människosonen skall lida mycket och bli föraktad? Jag säger er: Elia har redan kommit, men med honom gjorde de som de ville, som det står skrivet om honom.”

Betraktelse

Denna extraordinära händelse är det bara tre av de tolv som får vara med om. Den innersta gruppen, Petrus och bröderna Jakob och Johannes Sebedeusson, som i den äldsta kyrkan (i Jerusalem) kallades ”pelarna” på grund av sin utvaldhet, får se något som deras medapostlar inte fick se:

att Jesus egentliga, himmelska härlighet för några minuter blir synlig. Redan den lysande anblicken av hans person och kläder utan de filter som annars alltid skyddade jordiska sinnen från att bländas och gå sönder, var nästan mer än de tre pelarna kunde ta in. Det är överväldigande härligt och fruktansvärt, ”de var alldeles skräckslagna”.

Den skräck som Guds alltför starka närvaro väcker får i efterhand förklara varför Petrus kommer med sitt dumsnälla erbjudande: ”Det är bra att vi tre från Hyddbyggarna AB i Kafarnaum är med, som på nolltid kan smälla upp tre hyddor åt er tre, himmelska höga ...”. Petrus tycks mest komma ihåg sin egen replik, och vill liksom be om ursäkt för den direkt. Till och med berättandet om vad de såg glömmet det väsentliga – hur Jesus såg ut, hur nära vittnena var Mose och Elia (hur visste de att de var dom?), om de hörde vad de himmelska talade om, osv. – Sedan kom Molnet över dem och de hör vad Guds Röst säger om Jesus, och (vet vi från Matteus; Petrus, som berättar via Markus, fick inte med det heller) kastar sig till marken i ännu större skräck, och ser inget förrän Jesu röst och beröring återför dem till den vanliga, uthärdliga verkligheten.

Nå, det ankommer inte oss att klandra Petrus eller de andra för att de ger en så klen rapport om denna otroliga, obeskrivliga erfarenhet. Vårt mänskliga förstånd och vårt språk räcker bara inte till för att ta emot en sådan upplevelse och vittna om den efteråt. Den skulle inte heller vittnas om direkt; nej, faktiskt inte alls förrän efter Jesu uppståndelse från de döda. Då skulle den tas fram och meddelas de andra som en hjälp att förstå en aning mer av vad ”uppståndelse från de döda” och Jesu härlighet är.

Så är det med oss alla som fått nåden att erfara något av Guds realitet och Jesu härlighet i våra egna liv: vi kan aldrig beskriva det tillräckligt klart och övertygande med våra ord, fastän det är det djupaste och sannaste vi varit med om. Det viktiga är att vi är trogna det Gud visade oss.

Förbön

Tack, käre Herre, för den här nya dagen och för att du bjuder på varje ny dag. Tack att jag i mitt liv har fått ana något av vem du är, trots att det kan vara svårt att beskriva. Den här dagen ber jag dig: visa mig mer av

din härlighet, gör mig mottaglig för mer av dig, så att din närvaro lyser igenom mig den här dagen.

Käre far, den här dagen ber vi på nytt om din närvaro och ditt ingripande i världen och i allt det som sker i den just nu. Gode Gud, kom med vishet till de styrande, med helande till de sjuka, med kraft till de vårdande, med frid till de döende. Led oss igenom den här dagen, så att det får bli en dag till din ära och i din närhet. Låt oss den här dagen få upptäcka något mer av dig och av din kärlek till oss. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre. *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen.*

Välsignelse

Väx till i nåd och i kunskap om vår herre och frälsare Jesus Kristus. Hans är härligheten, nu och till evighetens dag, *Amen.* (2 Pet 3:18)

Bengt Holmberg.

Torsdagens kväll.

Psalm 265 - ”Ingen hinner fram till den eviga ron”

Bön

Ack, Herre Jesus, hör min röst, gör dig ett tempel i mitt bröst. Uti mitt hjärta bli och bo, så har jag tröst och evig ro. *Amen.*

Bibelläsning – Markusevangeliet 9:14-29

När de kom tillbaka till lärjungarna fann de mycket folk omkring dem och skriftlärda som diskuterade med dem. Men när folket fick se honom greps de av bävan och skyndade fram för att hälsa honom. Han frågade: ”Vad är det ni diskuterar?”

– ”Mästare”, svarade en i mängden, ”jag har kommit till dig med min son som har en stum ande. Var den än faller över honom kastar den omkull honom, och han tuggar fradga och skär tänder och blir stel. Jag bad dina lärjungar driva ut den, och de kunde inte.” Han sade: ”Detta släkte som inte vill tro! Hur länge måste jag vara hos er? Hur länge måste jag stå ut med er? För hit honom!” De kom fram med pojken, och när han fick se Jesus började anden genast slita i honom så att han föll omkull och vältrade sig på marken med fradga kring munnen. Jesus frågade hans far: ”Hur länge har det varit så här med honom?” Fadern svarade: ”Sedan han var liten, och ofta har anden kastat honom både i eld och i vatten för att ta livet av honom. Men förbarma dig över oss och hjälp oss, om du kan.” Jesus sade: ”Om jag kan? Allt är möjligt för den som tror.” Då ropade pojkens far: ”Jag tror. Hjälp min otro!”

När Jesus såg att folk strömmade till sade han strängt till den orena anden: ”Du stumma och döva ande, jag befäller dig: far ut ur honom och kom aldrig mer tillbaka.” Den gav till ett skrik och ryckte och slet i pojken och for så ut ur honom. Och pojken låg där så livlös att alla sade att han var död. Men Jesus tog hans hand och reste honom upp, och han steg upp. När Jesus hade kommit hem och lärjungarna var ensamma med honom frågade de: ”Varför kunde inte vi driva ut den?” Han svarade: ”Den sorten kan bara drivas ut med bön.”

Betraktelse

Denna text är en av de evangelietexter som vårt kyrkoår placerar på den andra och tredje söndagen i Fastan, som handlar om den kämpande tron och trons kamp mot ondskan. Och det är ju en sådan kamp vi bevittnar här, i det första undret Jesus utför när han kommit ner från Förklaringsberget. Det är både en kamp mot den onda makt som gjort intrång i ett barn med svår sjukdom, och en kamp mellan tro och otro inom den pojkens far.

Pappans utgångsläge är en djup misstro baserad på lång erfarenhet av att det inte finns någon hjälp för hans sjuka son. En misstro mot skapelsens och Skaparens godhet – om Gud är god, varför tillåter han så mycket smärta att drabba ett barn? Andra barn får välsignade liv, friska och starka, men min pojke går Han bara förbi – varför? Visst tror jag på Gud, han måste finnas,

men vad ska jag tro om en Gud som gör så? Jo, pojken har överlevt hittills, men det är en sargad son och djupt besviken far som utan större hopp träffar ännu en med helarrykte; hans lärjungar hade nyss, trots *sitt* helarrykte, visat sig lika vanmäktiga som alla föregående hjälpare.

På nytt presenterar pappan sitt hopplösa fall för den här Jesus, och kanske inte utan en ton av anklagelse: ”jag bad dina lärjungar driva ut den, men de kunde inte” (och det kan väl inte du heller). Pojken får ett av sina frekventa epileptiska (demoniska) anfall framför fötterna på Jesus, som för att utmana helbrägdagöraren att omedelbart göra något. Men han låter pojken vänta där utan att ingripa, och vänder sig istället mot pappan med en fråga utan betydelse för botandet. Pappan svarar först med ytterligare information, men hans förtvivlade nöd bryter igenom i ett rop på hjälp – nu i vi-form: ”Men förbarma dig över oss och hjälp oss (om du kan)”. Jesu fördröjning av saken får pappan att inkludera sig själv i bönen (”oss”, två gånger).

Nu är de framme vid kärnfrågan för pappan, tron. Tron på att Gud genom Jesus kan och vill bota – har du den? i så fall är allt möjligt. Då vågar pojken ta det sista steget och involvera sig själv fullt ut i ropet om förbarmande och helande – ja, hänger det på mig och min tro, så ”Ja, jag tror (men ärligt talat mycket litet), hjälp *min* otro!” Jesus förlöste och helade hans senapskornsstora lilla frö till tro, eftersom han såg att *både* son *och* far behövde helande. Ja, man kan till och med säga att Jesus involverade pappan i sonens helande, genom att göra det beroende av pappans förhållande till Gud i Jesus. Det liknar vad han säger till åtskilliga av dem han helade: ”Din tro har räddat och frälst dig!”

Låt oss be om den frälsande tron!

Förbön

Tack, himmelske far, för den här dagen. Tack för din nåd och din vägledning. Tack för din frälsning och för trons liv med dig. Denna kväll ber vi om den frälsande tron. Käre Herre, du ser och vet hurdan och hur stor vår tro är. Kom med din helige alltmer till oss, till att skapa tro i våra hjärtan. Den här kvällen och inför den här natten ber vi dig på nytt om din närvaro överallt i världen. Herre, du som vet att vi behöver dig, hjälp oss så att också vi

själva förstår att vi behöver dig. Vi ber om din frid överallt där ofriden och ångesten har makten. Låt ditt ljus bryta fram och din frid breda ut sig i våra hjärtan och i hela din skapelse. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre, *Amen*.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Må han som är fridens Gud helga er helt igenom, och må er ande, själ och kropp bevaras hela och oskadda, så att de är utan fläck när vår herre Jesus Kristus kommer. Nåd från vår herre Jesus Kristus åt er alla. (1 Thess 5:23, 28)

Bengt Holmberg.

Fredagens morgon.

Psalm 348 - ”Kristus, konung som hör hemma”

Bön

Gode Gud, du som inte är långt borta från någon ända av oss, förbarma dig över mig och kom mig nära på ett sådant sätt att jag förstår att du är här. Ge mig stillhet, så att jag kan höra de ord som du har tänkt för mig. I Jesu namn. *Amen*.

Bibelläsning – Markusevangeliet 9:30-32

Sedan gick de därifrån och vandrade genom Galileen. Han ville inte att det skulle bli känt eftersom han höll på att undervisa sina lärjungar. Han sade: ”Människosonen skall överlämnas i människors händer, och de kommer att döda honom, och tre dagar efter sin död skall han uppstå.” Men de förstod inte vad han menade och vågade inte fråga.

Betraktelse

Vår vandring genom Markus fortsätter, och denna morgon läser vi en kort text som vanligen har rubriken ”Andra förutsägelsen om människosönens lidande.” Markus beskriver hur Jesus tre gånger talar om sitt lidande: det första av dessa tillfällen mötte vi häromdagen (Se Mark 8:31-33), det andra möter vi alltså denna morgon, och det tredje stöter vi på om några dagar (Mark 10:32-34).

När vi läser evangeliernas beskrivningar av allt det som Jesus gjorde, sa och undervisade om, så är det bara just detta som Jesus så uttryckligt upprepar: att hans öde är att lida och dö, för att sedan uppstå. Strax efter den tredje förutsägelsen om sitt lidande (som alltså kommer om några dagar) förklarar Jesus dessutom varför allt detta måste ske: *Människosonen har inte kommit för att bli tjänad utan för att tjäna och ge sitt liv till lösen för många* (Mark 10:45).

Det finns ett uttryck som heter *repetition är kunskapens moder*, och som betyder att vi ofta behöver läsa eller höra något sägas *flera gånger* för att det ska fastna och bli till kunskap som stannar kvar hos oss. Jesus repeterade detta att han skulle lida, dö och uppstå, för att han ville att de som hörde det *och vi som läser det* skall komma ihåg det. Han vill att det som han har gjort för oss ska fasta och bli till kunskap som stannar kvar hos oss.

Allt det som Jesus gjorde och sa visar att vi kan kalla honom många saker: vän, broder, helare, lärare, förebild, med mera. Men han är först och främst vår *frälsare*, den som genom sin död och sin uppståndelse ger frälsning, evigt liv och frid med Gud till alla som kommer till honom. Det är gott att bli påmind om att han har lidit och dött *i ditt och mitt ställe* och uppstått *för din och min skull*, också den här dagen.

Förbön

Tack, käre Far, för den här nya dagen och för varje ny dag. Tack att din Son, Jesus Kristus, kan och vill vara vårt allt. Men tack också, för att han framför allt är vår frälsare. Låt just det få fastna lite djupare än förr hos mig, och bli till kunskap som stannar kvar hos mig. Och om jag idag får lida, påminn mig då om att du har lidit i mitt ställe.

Vi ber idag om din närvaro och ditt ingripande i allt det som nu sker i världen. Herre, hjälp din kyrka och ditt folk att jubla och vara glada över dig, men att inte titta bort när vi ser nöden i världen. Låt din kyrka över hela jorden få vara mänsklighetens ljus, som lyser starkt i denna världens mörker. Välsigna och bevara oss, idag och alla dagar. I Jesu namn. *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen.*

Välsignelse

Må vår herre Jesus Kristus själv och Gud, vår fader, som älskar oss och i sin nåd har gett oss evig tröst och säkert hopp, uppmuntra och styrka er till allt gott i gärning och ord. (2 Thess 2:16-17)

Fredagens kväll.

Psalm 193 - "Gud som haver barnen kär"

Bön

Käre far, jag ber dig om stillhet och ro. Tack att jag får vara i din närhet, att jag får vila i din famn. Tack också att du har något att säga mig just i den här stunden. Hjälp mig nu att lyssna till det. I Jesu namn. *Amen.*

Bibelläsning – Markusevangeliet 9:33-37

De kom till Kafarnaum. Och när han var hemma igen frågade han dem: "Vad var det ni talade om på vägen?" De teg, för på vägen hade de tvistat om vem av dem som var den störste. Han satte sig ner, kallade på de tolv och sade: "Om någon vill vara den främste måste han bli den ringaste av alla och allas tjänare." Så tog han ett barn och ställde det framför dem, lade armen om det och sade: "Den som tar emot ett sådant barn i mitt

namn, han tar emot mig. Och den som tar emot mig, han tar inte emot mig utan den som har sänt mig.”

Betraktelse

Vår vandring genom Markus evangelium fortsätter. I läsningen denna kväll har Jesus åter kommit till Kafarnaum, och väl där hemma frågar han sina lärjungar: *Vad var det ni talade om på vägen?* Lärjungarna teg, *för på vägen hade de tvistat om vem av dem som var den störste*, inte i längd eller muskelstyrka eller något annat sådant, utan störst när det kommer till att vara en lärjunge till Jesus, störst i sammanhanget *Guds rike*.

Vi får tänka oss att Jesus inte frågade lärjungarna för att faktiskt få reda på vad de hade talat om, eftersom han då som nu vet vilka tankar och annat som rör sig inuti människor, också inuti dig och mig. När evangelisten Lukas berättar om denna episod, skriver han uttryckligen ut detta: *Jesus, som visste vad de tänkte i sina hjärtan, tog ett barn och ställde det bredvid sig* (Luk 9:47). Snarare får vi tänka på Jesu fråga både som ett sätt att få lärjungarna att rannsaka sig själva, och som en inledning till vad han därpå hade att säga till dem.

För efter den där frågan som fick de självsäkra lärjungarna att tystna, delar Jesus en mycket viktig och grundläggande sentens för Guds rike och för den som på allvar vill låta det riket prägla det egna livet: *Om någon vill vara den främste måste han bli den ringaste av alla och allas tjänare*, till och med barnens tjänare: *Den som tar emot ett sådant barn i mitt namn, han tar emot mig. Och den som tar emot mig, han tar inte emot mig utan den som har sänt mig*.

I dessa ord förenas två principer som råder i Guds rike, och som vi som försöker leva som lärjungar idag behöver ta till oss och försöka göra verklighet av i våra egna liv. Dels är det principen att nyckeln till ett djupt och gott liv med Gud och Jesus handlar om att vara en tjänare, i Jesu efterföljd. Jesus säger ju om sig själv: *Människosonen har inte kommit för att bli tjänad utan för att tjäna och ge sitt liv till lösen för många*. (Mark 10:45).

Dels handlar det om Jesu särskilda omsorg för dem som han kallar för *de minsta* eller *de små*, och som Jesus kommer att tala mer om framöver. Men omsorgen om just *barnen* handlar inte bara om att de är skyddsvärda i

Jesu ögon, utan också om att de är förebilder för oss i våra liv med honom, också den här dagen.

Förbön

Gode Gud, himmelske Fader, tack för den här dagen och för allt du gett den här dagen. Gör mig så till sinnes att jag blir mer som ett barn, och mer än tidigare förstår att jag också är *ditt* barn.

Denna kväll ber vi dig, Gud, vaka över dem som vakar eller gråter den här natten, och låt dina änglar hålla vakt över dem som sover. Kom med helande till de sjuka, med tröst till de lidande, med vila till de trötta. Låt vår sista tanke innan vi somnar få vara på dig och din kärlek, och låt vår första tanke när vi vaknar imorgon vara detsamma. Allt vi har, och allt vi bär, överlämnar vi i dina goda och starka armar. I Jesu namn. *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen.*

Välsignelse

Nåd, barmhärtighet och frid från Gud fadern och Kristus Jesus, vår herre. (2 Tim 1:2)

Lördagens morgon.

Psalm 682 - ”Icke genom någon människas styrka”

Bön

Käre himmelske Fader, det är gott att få lita på att du hör oss när vi kommer till dig i bön. Nu ber jag om den stillhet som är av dig, så att jag förstår att du också är här just nu. I Jesu namn. *Amen.*

Bibelläsning – Markusevangeliet 9:38-41

Johannes sade till honom: ”Mästare, vi såg en som drev ut demoner i ditt namn, och vi försökte hindra honom, eftersom han inte hörde till oss.” Men Jesus sade: ”Hindra honom inte. Ingen som gör underverk i mitt namn kan genast efteråt tala illa om mig. Den som inte är mot oss, han är för oss. Den som ger er en bägare vatten att dricka därför att ni tillhör Kristus – sannerligen, han skall inte gå miste om sin lön.

Betraktelse

Vår vandring genom Markus evangelium fortsätter, och denna morgon möter vi en kort passage som på något sätt tycks handla om öppenhet. Lärjungarna har försökt hindra en person från att driva ut demoner i Jesu namn, *eftersom han inte hörde till dem*. Denna okända person, den som alltså lärjungarna försökte hindra, vet vi ingenting mer om, än att han måste ha förstått den kraft och det befrielsepotential som ligger i namnet *Jesus* – vilka krafter som sätts i rörelse när det namnet nämns och när vi gör saker i det namnet och i enlighet med Jesu vilja.

Den okända personen verkar på ett sätt ha förstått mer av vilka möjligheter detta med Guds rike innebar än vad lärjungarna själv förstått eller öppnat sig för – vi läste ju häromdagen (se Mark 9:14-29) om hur lärjungarna *inte* förmådde göra det som vi i dagens text kan läsa om att den okände mannen försökte med. Kanske var det avundsjuka som fick dem att hindra den okände mannen från att göra det som de själva inte kunde?

Detta sätter fingret på något mycket viktigt – nämligen att Gud använder precis vem han vill för att bygga sitt rike och dra människor in i det rikets skeenden. Han kan använda människor utanför de etablerade sammanhangen – det visar den här morgonens text. Att utföra underverk i Jesu namn är inte kopplat till vilket sammanhang en person tillhör – men däremot verkar det höra samman med hur man uppfattar och talar om Jesus, för han påpekar: *Ingen som gör underverk i mitt namn kan genast efteråt tala illa om mig*.

Men det kan vara enklare än så: också den som bara räcker över *en bägare vatten att drick därför att ni tillhör Kristus* är på något sätt indragen i det rike

som Gud hela tiden etablerar mitt ibland oss. Gud använder vem han vill, och ibland använder han oss utan att vi vill eller förstår det. Men samtidigt är det aldrig dumt att för egen del be om att få bli använd – det kan vi göra varje dag, också den här dagen.

Förbön

Tack, käre Herre, för den här nya dagen och för allt som du vill ge och visa mig den här dagen. Låt mig idag få bli använd för dina syften och för ditt rikets skull. Hjälp mig att tala väl om dig, ja, till och med att tacka och lova och prisa dig för att du är den du är, och för allt det som du gör och ger.

Käre Far, vi ber dig den här dagen för alla dem som längtar efter frid. Tack att du ger den frid som ingen annan och inget annat kan. Låt mig idag få vara ett vittne om den friden, den här dagen, i den här världen. Låt mig få bära din frid in i ofridens alla sammanhang. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Nåd och frid åt er i rikaste mått. (1 Pet 1:2b)

Lördagens kväll.

Psalm 230 - ”Klippa, du som brast för mig”

Bön

Låt oss be med psalmens ord: ”Jag lyfter ögat mot himmelen, och knäpper hop mina händer. Du käre Gud, som är barnens vän, till dig min tanke jag vänder.” *Amen*. (Sv. Ps. 210:1)

Bibelläsning – Markusevangeliet 9:42-50

Den som förleder en av dessa små som tror, för honom vore det bättre att ha kastats till havets botten med en kvarnsten om halsen. Om din hand förleder dig, så hugg av den. Det är bättre för dig att gå in i livet stympad än att ha bägge händerna i behåll och hamna i helvetet, i den eld som aldrig slocknar. Om din fot förleder dig, så hugg av den. Det är bättre för dig att gå in i livet ofärdig än att ha bägge fötterna i behåll och kastas i helvetet. Om ditt öga förleder dig, så riv ut det. Det är bättre för dig att gå in i Guds rike enögd än att ha bägge ögonen i behåll och kastas i helvetet, där *maskarna inte dör och elden inte släcks*. Ty alla skall saltas med eld. Salt är bra att ha. Men om saltet förlorar sin sälta, hur skall ni få det salt igen? Bevara er sälta och håll fred med varandra.”

Betraktelse

Vår vandring genom Markus evangelium fortsätter, och i läsningen denna kväll fortsätter Jesus att tala om livet som lärjunge till honom, men nu i en betydligt skarpare ton än tidigare. Om Jesus i läsningen nu i morse (se Mark 9:38-41) och igår kväll (se Mark 9:33-37) mera talade om vad eller hur man ska leva och vara som en lärjunge till Jesus, så handlar dessa versar som vi läser nu ikväll om hur man *inte* ska leva och vara som en lärjunge till Jesus.

Jesus talar om allvaret i att förleda *en av dessa små som tror*, det vill säga leva på ett sådant sätt eller göra sådant, som gör att människor skadas på något sätt i kyrkans sammanhang, leds bort från Gud, tar avstånd från kyrkan eller inte vill eller vågar närma sig den. Allting som vi gör i syfte att skapa eller förgripa oss på andra är otroligt allvarligt i Guds ögon. Precis som Gud överträffar oss i kärlek till oss och till sin skapelse, på samma sätt överträffar Gud oss i hur allvarligt han ser på det onda. Gud skyler inte över och förklarar inte bort, utan ser mer allvarligt på synden än vad vi någonsin gör. Men Gud är också den som kan förlåta och som gör det, när vi kommer till honom i uppriktig längtan efter just det. Gud är kärleksfull och älskande, men inte överslätande eller mjukig.

I dessa versar talar dock Jesus inte om onda saker vi gör eller kan göra i största allmänhet, utan om något som är särskilt allvarligt: när människor

blockerar vägen till Gud och till trons relation med honom för andra människor. Läsningens första mening är den skarpaste: *Den som förleder en av dessa små som tror, för honom vore det bättre att ha kastats till havets djup med en kvarnsten om halsen.* De efterföljande exemplen med *handen, foten* och *ögat* är inte särskilt mycket mildare i sin ton, utan understryker snarast allvaret. Exemplet med olika kroppsdelar påminner oss dessutom om att detta med att stå ivägen för andra kan ske på flera sätt: genom handlingar, genom sammanhang, genom hur vi ser på människor.

Det finns ingenting som kan göras eller sägas för att dessa versar ska kunna filas ner eller förmildras. Vad vi däremot kan göra är att ta fasta på den uppmaning och uppmuntran som vi får allra sist i texten: *Bevara er sälta och håll fred med varandra.* Låt oss försöka göra det, och be Gud om hjälp med det, också den här dagen.

Förbön

Tack, käre himmelske Fader, för den här dagen. Tack för den kraft och den vägledning som kommer från dig och ditt Ord. Hjälp oss, käre Herre, att ta dina ord på allvar. Hjälp oss att vara varsamma med våra medmänniskor, att bevara vår sälta, och att hålla fred med varandra.

Denna kväll ber vi om ditt förbarmande över hela din värld och över alla dina barn. Var hos dom, käre Herre, som ropar, dem som sargar sig själv, kom till de förtvivlade och uppgivna. Möt oss, käre Herre, du som vet vad och är den som vi behöver. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre. *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen.*

Välsignelse

Barmhärtighet, frid och kärlek åt er i allt rikare mått. (Jud v. 2)

Söndagens morgon.

Psalm 162:2 - ”Som elden guldrenar”

Bön

Käre Herre, också den här morgonen vill jag tala med dig. Hjälp att också lyssna till det som du vill säga, och plocka bort allt det där som just nu ligger mellan dig och mig. Gör mig stilla inför din närvaro. I Jesu namn. *Amen.*

Bibelläsning – Matteusevangeliet 3:11-12

Johannes sade: ”Jag döper er med vatten för omvändelsens skull. Men han som kommer efter mig är starkare än jag, och jag är inte värdig att ta av honom hans sandaler. Han skall döpa er med helig ande och eld. Han har kastskoveln i handen och skall rensa den tröskade säden och samla vetet i sin lada, men agnarna skall han bränna i en eld som aldrig slocknar.”

Betraktelse

Att tala om en slutgiltig dom är sällan ett populärt tema. Men i dagarna då Johannes döparen var verksam var den andliga temperaturen sådan att folk såg fram mot en dom. För domen skulle ju innebära att det onda besegras, och rättvisan upprättas.

Även om båda kristna och okristna kanske tycker att domen är något primitivt eller förlegat, så behöver vi inte titta länge för att se att domens tema är närvarande idag. När kändisars och andra offentliga personers synder och felsteg kommer fram från det fördolda är den allmänna reaktionen just dom. Dom utan hänsyn till något. Personen ska inte bara straffas för denna synd, utan hela personen ska svartmålas och utplånas.

Just den reaktionen tror jag att vi alla någon gång, eller många gånger, kan känna igen oss i. Det var förmodligen Jakob och Johannes reaktion när Jesus inte välkomnas i den samariska by de besökte. Jakob och Johannes frågar utan vidare: Ska vi kalla ner eld från himlen som förgör dem? (se Luk 9:54).

Johannes varnade för att Jesus skulle komma och döpa med eld och helig Ande. Utifrån textens sammanhang verkar det som att Johannes just såg den

slutgiltiga domen som nära förestående. Men tänk nu efter, när kommer helig Ande och eld? Det är ju vid pingsten, då kommer helig Ande i form av tungor av eld. På pingsten säger Petrus samma sak som Johannes döparen: Omvänd er, och låt er döpas. Men Petrus vet mer än Johannes, för Petrus säger: *Omvänd er och låt er alla döpas i Jesu Kristi namn, så att ni får förlåtelse för era synder. Då får ni den heliga Anden som gåva.* (Apg 2:38)

Petrus som lever efter Johannes har en annan klarhet i vad Anden och elden skulle göra: det skulle inte komma som en dom som förtär, utan som någon som förlåter synder och ges som en gåva. Och i Apostlagärningarnas nionde kapitel står det att aposteln Johannes besöker Samarien och får möta människor som kommit till tro på Jesus. Vad fick han se? Anden har kommit till dem också. Johannes, aposteln, och Johannes döparen trodde att elden skulle komma för att förstöra, men elden kom med Anden.

För den som tror på Jesus finns ingen dom att frukta, för då kommer Anden inte med eld som förtär, utan eld som renar. Och med det perspektivet kan vi räcka nåd till andra som felar. Vi behöver inte komma med dom, istället kan vi komma med evangelium: *Omvänd dig, så får du förlåtelse för dina synder.*

Förbön

Vi tackar dig Herre, helige Ande, för att du har tagit din boning i våra hjärtan och är oss närmare än vad vi själva är. Vi vet att på grund av vår synd har du all anledning att kasta oss i en eld som aldrig slocknar, men för att din älskade Son bar våra synder på korset finns det nu förlåtelse. Herre, vi kan aldrig fullt förstå djupet och bredden i vad du gjort för oss, och hur stort och trösterikt det är att din Ande bor i oss. Vi ber att din Andes eld ska verka i oss likt elden som bränner upp torrt gräs på en äng för att låta något nytt växa upp. Låt din Andes frukter växa rikt i oss. Fyll oss med kärlek, glädje, frid, tålamod, vänlighet, godhet, trofasthet, ödmjukhet och självbehärskning.

Idag ber vi särskilt med alla dem som inte har någon gudstjänst att gå till. Herre, möt oss där vi är, tala till oss också idag, låt oss få känna gemenskap med dig, du som i dig själv är gemenskap. Hjälプ oss att i denna tid på ett fördjupat sätt söka dig i bönen, för vår skull, för världens skull, och för ditt

rikes skull. Herre, välsigna och bevara oss i ditt namn och i din närhet, också i denna tid. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre, *Amen*.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Herren välsignar dig och beskyddar dig. Herren låter sitt ansikte lysa mot dig och visar dig nåd. Herren vänder sitt ansikte till dig och ger dig sin fred. (4 Mos 6:24-26)

Måns Norrsén.

Söndagens kväll.

Psalm 69 - ”Glad jag städse vill bekänna”

Bön

”Himmelske far, tack för att du, som håller himmel och jord i din hand, är nära alla dem som ropar till dig. Hör, käre far, mitt rop, kom mig nära, och tala de ord som du tänkt för mig. I Jesu namn. *Amen*.”

Bibelläsning – Apostlagärningarna 8.26-39

En ängel från Herren sade till Filippos: »Gå nu vid middagstiden ut på vägen som leder från Jerusalem ner till Gaza. Den ligger öde.« Han gick genast. Då kom där en etiopier som var mäktig hoveunuck hos kandake, den etiopiska drottningen, och hade ansvaret för hela hennes skattkammare. Han hade farit till Jerusalem för att tillbe Gud och var nu på väg hem och satt i sin vagn och läste profeten Jesaja. Anden sade till Filippos: »Gå fram till vagnen och håll dig intill den.« Filippos skyndade fram, och när han hörde mannen läsa profeten Jesaja frågade han: »Förstår du vad du läser?« – »Hur skulle jag kunna det utan att någon

vägleder mig?» svarade mannen. Och han bad Filippus stiga upp och sätta sig bredvid honom. Skriftstället som han läste var detta: Liksom ett får som leds till slakt, liksom ett lamm som är tyst inför den som klipper det öppnade han inte sin mun. Genom förödmjukelsen blev hans dom upphävd. Vem kan räkna hans efterkommande, när hans liv nu upphöjs från jorden? Hovmannen frågade Filippus: »Säg mig, vem talar profeten om – sig själv eller någon annan?» Filippus tog då till orda, och med skriftstället som utgångspunkt förkunnade han budskapet om Jesus för honom. När de färdades vägen fram kom de till ett ställe med vatten, och hovmannen sade: »Här finns vatten. Är det något som hindrar att jag blir döpt?» Han lät stanna vagnen, och båda två, Filippus och hovmannen, steg ner i vattnet, och Filippus döpte honom. När de hade stigit upp ur vattnet ryckte Herrens ande bort Filippus, och hovmannen såg honom inte mer; han fortsatte sin resa, fylld av glädje. Men Filippus, visade det sig, hade kommit till Ashdod, och sedan gick han från stad till stad och förkunnade budskapet tills han kom till Caesarea.

Betraktelse

Filippus, som utsågs till diakon i Apostlagärningarna 6, hade predikat för stora skaror i Samarien. Nu får han en instruktion av den helige Ande där han bara får en vägbeskrivning. När han följt vägbeskrivningen fram till en öde väg väntar han tills det kommer en vagn där det sitter en etiopisk hovman som hade ansvar för den etiopiska drottningens skattkammare. Mannen som sitter i vagnen är alltså motsvarande Etiopiens finansminister. Han är förmodligen en judisk konvertit som är född och uppväxt i ett annat land. Det vi vet om honom är att han varit i Jerusalem för att be. Och under tiden i Jerusalem har han också besökt den lokala Akademibokhandeln och köpt en textrulle med profeten Jesajas bok. Det vet vi för att han läser högt. Det gjorde man under antiken. Gamla textrullar är oerhört svårlästa. De skrevs utan punkter och mellanrum så man behövde läsa högt för att förstå.

Filippus går fram till vagnen och frågar helt enkelt "Förstår du vad du läser?" Det är en fråga till oss också. Läser vi vår bibel för läsandets skull, eller läser

vi bibeln för vad den är? Läser vi för att förstå mer om vem Gud är och vilka vi är och hur vi ska relatera till Gud? "Förstår du vad du läser?"

Och hovmannen visar den ödmjuka inställning som vi borde ha när vi får den frågan och säger "Hur skulle jag kunna det utan att någon vägleder mig?" Någon måste förklara. Det är som sagt en ödmjuk inställning, det visar att han ville förstå men just nu inte gjorde det. Men det visar också något mycket djupare. Hovmannen hade läst och studerat, men textens betydelse verkade på något sätt vara stängd för honom. Det är fler än hovmannen som upplevt att bibeln förblir en stängd bok om vi inte vet hur man öppnar den, och för det behöver vi någon som förklarar.

Hovmannen har fastnat vid några verser som har några luddiga formuleringar. Det talas om ett får som slaktas, ett lamm som är tyst när det klipps, förnedring som tar bort dom, skapar många efterkommande. Texten verkar alltså handla om ett oförtjänt lidande - som möts frivilligt, som skapar förtjänst för andra som kommer att räknas som vederbörandes efterkommande. Hovmannen hade studerat så pass att han förstod något av denna innebörd. Men det var fortfarande som att titta på texten med en tunn duk framför ögonen. Han kunde bara se konturer, men inte några detaljer.

Men nu kommer en intressant sak, han frågar inte vad texten betyder utan han har bara en fråga till Filippos "Vem är det texten talar om?" Han hade studerat så pass att han började inse att han behövde en nyckel för att öppna texten på riktigt. Och Filippos skulle förse den när han säger "Jesus". Med Jesus i centrum förstår vi vad Jesajatexten handlar om. Det handlar om Jesu kors. Jesus är den ende som inte förtjänar något straff. Eftersom Jesus lidit korsdöden får vi räknas som hans efterkommande, hans lärjungar. På grund av hans oförtjänta lidande får vi en förtjänst. När Filippos har förklarat detta för hovmannen finns bara en fråga kvar, och det är hovmannen som ställer den. "Finns det något som hindrar att jag blir döpt?" Är inte det en märkligt formulerad fråga?

I Jerusalem stod det ett tempel som inte ens var öppet för alla judar. Bland annat var eunucker, alltså kastrerade män, utestängda. Precis som den här hovmannen faktiskt var. Därför är det helt naturligt att han

frågar om det finns något hinder. Det var något han förväntade sig. Men han får ett glädjande svar då Filippus döper honom omedelbart.

Vad som händer av hovmannen sen vet vi inte. Vi får bara reda på att han glatt reser vidare. Enligt kyrkofadern Irenaeus blir han en missionär som för kristendomen till Etiopien, något som för de ursprungliga läsarna var så gott som jordens yttersta gräns.

Gud har lovat att hans budskap, hans evangelium, ska nå jordens yttersta gräns. Hela vägen hit till oss. Det är ett löfte han har hållit. Jesus och kristendomen är inte för en viss folkgrupp utan för alla människor. Det vi har lärt oss här är att det finns inga hinder för dig att komma till Kristus, att bli en del av alla hans så kallade efterkommande, att bli kristen. För Gud håller sina löften.

Förbön

Käre Fader, vi tackar dig innerligt för att du har avslöjat i ditt Ord vem du är och vad du gjort för oss. Tack för att du själv undanröjt alla hinder mellan oss och dig. Vi ber att du ger oss samma iver som hovmannen vi läst om, att du öppnar våra ögon när vi läser ditt Ord så att vi ser dig och vad du vill säga, men också att du ger oss samma engagemang som vi får tro att han bar med sig till sitt hemland, och att vi också får vara dina vittnesbörd där du behagar sända oss.

Denna kväll ber vi för hela din värld: Herre, förbarma dig, var med din mänsklighet i den kamp vi nu står i. Kom till de sjuka med helande, kom till de vårdande med vishet och kraft till fördjupad omsorg. Kom till ledande med vishet, kom till de oroliga och rädda med din frid. Och kom till din kyrka och hjälp henne att vara ett vittne om dig också i denna tid. Genom Jesus Kristus, din Son och vår Herre, *Amen*.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Må hoppets Gud fylla er tro med all glädje och frid och ge er ett allt rikare hopp genom den heliga andens kraft. (Rom 15:13)

Måns Norrsén.

Med önskan och förhoppning om Guds frid och välsignelse över dig i ditt andaktsliv.

Fredrik Borglin, 2020. Allt material får kopieras och användas helt fritt.

Bibelutdragen hämtade ur Bibel 2000, <http://www.bibeln.se>